

Sygn. akt VII U 506/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 maja 2019 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Agnieszka Stachurska

Protokolant: sekr. sądowy Anna Bańcerowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 23 maja 2019 r. w Warszawie

sprawy H. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddział w W.

o umorzenie należności z tytułu składek

na skutek odwołania H. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych(...) Oddział w W.

z dnia 26 lutego 2019 r. numer: (...) -70/OU

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

W dniu 12 marca 2019r. H. P. złożył odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 26 lutego 2019r.,

nr(...), odmawiającej umorzenia należności z tytułu składek. Wniósł o przywrócenie poprzedniego układu ratalnego, wskazując, że została mu cofnięta abolicja, mimo że sponoślał regularnie składki ZUS oraz układ ratalny. Odwołujący zaznaczył również, że z powodu choroby nie wystąpił we właściwym terminie o przedłużenie układu ratalnego zawartego z ZUS, a obecnie nie jest w stanie spłacić zadłużenia (odwołanie z dnia 12 marca 2019r., k. 3 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 20 marca 2019r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniósł o jego oddalenie na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. Uzasadniając swe stanowisko powołał się na art. 1 ust. 12 ustawy z dnia 9 listopada 2012r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność, wskazując że w przypadku, gdy w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji ZUS określającej warunki umorzenia, niepodlegające umorzeniu należności zostaną rozłożone na raty albo zostanie odroczony termin ich płatności, warunek o którym mowa w art. 1 ust. 10 ustawy abolicyjnej uważa się za spełniony po opłaceniu należności objętych układem. Ust. 10 ww. przewiduje natomiast, że warunkiem umorzenia należności, o których mowa w ust. 1 i 6, jest nieposiadanie na dzień wydania decyzji, o której mowa w ust. 13 pkt 1, niepodlegających umorzeniu składek.

Organ rentowy wskazał, że na 20 sierpnia 2018r., tj. na dzień ostatecznego terminu spłaty należności niepodlegających umorzeniu, na koncie H. P. widniały należności niepodlegające umorzeniu, które powinny być uregulowane jako warunek konieczny do umorzenia należności zgodnie z ustawą abolicyjną. Wobec powyższego, zaskarżona decyzja

została wydana w sposób prawidłowy, a odwołanie powinno zostać oddalone (odpowiedź na odwołanie z dnia 20 marca 2019r., k. 4-7 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

H. P. (NIP: (...), REGON: (...)) w okresie od 29 kwietnia 1999r. prowadził pozarolniczą działalność gospodarczą i z tego tytułu podlegał ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu (wniosek o umorzenie należności z tytułu składek z 26 września 2016r. – akta organu rentowego). Zdarzało się, że zalegał z opłacaniem składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy, w wyniku czego na jego koncie, prowadzonym przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, powstało zadłużenie (akta organu rentowego – okoliczność bezsporna).

W dniu 26 września 2016r. ubezpieczony złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W., na podstawie ustawy z dnia 9 listopada 2012r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność, wniosek o umorzenie wszystkich nieopłaconych należności z tytułu składek, tj. w całości za okres objęty ww. ustawą (wniosek o umorzenie należności z tytułu składek z dnia 26 września 2016r., k. 1 akt organu rentowego). Po rozpoznaniu wskazanego wniosku organ rentowy wydał w dniu 21 grudnia 2016r. decyzję nr (...), w której określił, że według stanu na dzień 26 września 2016r. umorzeniu będą podlegały należności z tytułu składek:

a) na ubezpieczenia społeczne za okres od marca 2006r. do grudnia 2006r., od lipca 2007r. do sierpnia 2008r., od października 2008r. do listopada 2008r., od stycznia 2009r. do lutego 2009r. w łącznej kwocie 27.033,90 zł, w tym:

składki – 13.210,50 zł,

odsetki – 13.168,01 zł,

opłata prolongacyjna – 655,39 zł;

b) na ubezpieczenie zdrowotne za okres od marca 2006r. do grudnia 2006r., od lipca 2007r. do sierpnia 2007r., od grudnia 2007r. do sierpnia 2008r., od października 2008r. do listopada 2008r., od stycznia 2009r. do lutego 2009r. w łącznej kwocie 8.621,18 zł, w tym:

składki – 4.240,58 zł,

odsetki – 5.171,62 zł,

opłaty prolongacyjna – 208,98 zł;

c) na Fundusz Pracy za okres od maja 2008r. do sierpnia 2008r., za listopad 2008r. oraz od stycznia 2009r. do lutego 2009r. w łącznej kwocie 560,95 zł, w tym:

składki – 298,91 zł,

odsetki – 255,01 zł,

opłata prolongacyjna – 7,03 zł.

Zgodnie z pkt II wydanej decyzji warunkiem umorzenia należności była spłata należności niepodlegających umorzeniu w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji (decyzja ZUS z 21 grudnia 2016r., k. 10-11 akt organu rentowego).

Powyższa decyzja została odebrana przez H. P. w dniu 30 grudnia 2016r. (potwierdzenie odbioru, k. 12 akt organu rentowego). Ubezpieczony nie złożył odwołania od powyższej decyzji. W związku z tym decyzja uprawomocniła się w dniu 30 stycznia 2017r. (okoliczność bezsporna).

Między H. P. a organem rentowym została zawarta umowa nr (...) z dnia 26 września 2016r. o rozłożeniu na raty należności z tytułu składek (okoliczność bezsporna). W dniu 21 stycznia 2017r. strony podpisały aneks nr (...) do tej umowy. Wyłączono w nim należności, które zostały rozłożone na raty i nie zostały opłacone do dnia złożenia wniosku o umorzenie. Ponadto ustalono nowy harmonogram spłat należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy, przewidujący 8 rat, w określonych kwotach, płatnych do 20 dnia każdego miesiąca, począwszy od 20 lutego 2017r. do 20 września 2017r. Ponadto w aneksie nr (...) wprowadzono zapis przyznający ubezpieczonemu możliwość wystąpienia z uzasadnionym wnioskiem o zmianę warunków spłaty zadłużenia objętego ostatnią ratą, przed upływem terminu jej płatności (aneks nr (...) z 27 stycznia 2017r. – nieoznaczona karta akt organu rentowego).

W dniu 19 października 2017r., na wniosek H. P., strony zawarły kolejny aneks nr (...) do umowy z dnia 26 września 2016r. (dalej jako aneks nr (...)) w związku z wyrażeniem zgody na zmianę warunków zawartej umowy o udzielenie ulgi w formie układu ratalnego. Uchylił on wcześniejszy aneks nr (...), a także wprowadził nowy harmonogram spłaty składek na ubezpieczenia społeczne – 2 raty płatne odpowiednio 20 października 2017r. i 20 listopada 2017r. oraz składek na ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy – 3 raty płatne 20 dnia każdego miesiąca w okresie od października do grudnia 2017r. Ponadto ustalono harmonogram spłaty obowiązujący od stycznia 2018r., przewidujący terminy spłaty do 20 dnia każdego miesiąca, w okresie od stycznia do września 2018r. Ostateczny termin płatności należności (12 rata) został ustalony na dzień 20 września 2018r. W aneksie nr (...), analogicznie jak w aneksie nr (...), wprowadzono również zapis o możliwości wystąpienia przez dłużnika z uzasadnionym wnioskiem o zmianę warunków spłaty zadłużenia objętego ostatnią ratą, przed upływem terminu płatności ostatniej raty. Ponadto wprowadzono nowe brzmienie § 7 ust. 1 umowy, zgodnie z którym rozwiązanie umowy o rozłożenie na raty należności z tytułu składek następuje w przypadku, gdy:

1) dłużnik:

a) nie opłacił rat wynikających z harmonogramu spłaty lub opłacił po terminie lub w częściowej wysokości,

b) nie wywiązał się z obowiązku zapłaty składek bieżących, których termin płatności przypadał w dniu albo po dniu, w którym umowa została zawarta lub opłacił te składki w częściowej wysokości,

i w terminie wyznaczonym przez Zakład nie uregulował tej różnicy wraz z odsetkami za zwłokę, naliczonymi na zasadach określonych w Ordynacji podatkowej do dnia wpłaty włącznie;

2) dłużnik nie opłacił należności objętych umową w terminie płatności ostatniej raty, wynikającym z harmonogramu spłaty;

3) ujawnione zostały nowe okoliczności nieznanne, a istniejące w dniu, w którym umowa została podpisana, z których wynika, że dłużnik wprowadził Zakład w błąd, aby uzyskać ulgę w spłacie należności i uniknąć egzekucji;

4) dłużnik odstąpił do realizacji umowy

(aneks nr (...) z 19 października 2017r. – nieoznaczone karty akt organu rentowego).

W dniu upływu terminu spłaty ostatniej raty, tj. na 20 września 2018r., na koncie H. P. wciąż było zadłużenie z tytułu składek niepodlegających umorzeniu (okoliczność bezsporna).

W dniu 11 grudnia 2018r. H. P. złożył do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych(...)Oddział w W. wniosek o udzielenie ulgi w formie układu ratalnego na całość zadłużenia (okoliczność bezsporna).

Pismem z dnia 30 stycznia 2019r. ZUS (...) Oddział w W. poinformował H. P. o zakończeniu postępowania w sprawie wydania decyzji o odmowie umorzenia należności z tytułu nieopłaconych składek. Pismo doręczono w dnia 4 lutego 2019r. (pismo z 30 stycznia 2019r. z potwierdzeniem odbioru, k. 15 akt organu rentowego).

W dniu 26 lutego 2019r. organ rentowy wydał decyzję nr (...) o odmowie umorzenia należności z tytułu składek określonych w decyzji z dnia 21 grudnia 2016r. W uzasadnieniu powyższej decyzji wskazał, że H. P. nie spełnił warunku umorzenia należności, o którym mowa w art. 1 ust. 10 ustawy abolicyjnej, tj. nie spłacił zadłużenia z tytułu składek, niepodlegającego umorzeniu na podstawie ww. ustawy w wyznaczonym terminie, tj. do 20 września 2018r. (decyzja ZUS z 26 lutego 2019r., k. 16 akt organu rentowego).

Sąd Okręgowy ustalił powyższy stan faktyczny w oparciu o dokumenty zgromadzone w aktach organu rentowego, których autentyczność oraz treść nie budziły wątpliwości Sądu i nie były kwestionowane przez strony postępowania. Brak było zatem podstaw, także takich, jakie należałoby uwzględnić z urzędu, aby dokumentom tym odmówić wiarygodności. Niezależnie od tego podkreślić należy, że stan faktyczny w sprawie w zasadzie nie był sporny. Okoliczność zadłużenia H. P., okresy, za jakie składki nie zostały opłacone, wysokość składek i innych kwot dodatkowych, w tym również kwoty nieopłaconych należności niepodlegających umorzeniu, nie były przedmiotem sporu. H. P. nie kwestionował wyliczeń organu rentowego i samego faktu nieopłacenia należnych składek.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie podlegało oddaleniu.

Zgodnie z art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 9 listopada 2012r. o umorzeniu należności powstałych z tytułu nieopłaconych składek przez osoby prowadzące pozarolniczą działalność (Dz. U. z 2012r., poz. 1551), zwanej dalej ustawą abolicyjną, na wniosek osoby podlegającej w okresie od dnia 1 stycznia 1999r. do dnia 28 lutego 2009r. obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym oraz wypadkowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności w rozumieniu art. 8 ust. 6 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych:

1) która przed dniem 1 września 2012r. zakończyła prowadzenie pozarolniczej działalności i nie prowadzi jej w dniu wydania decyzji, o której mowa w ust. 8 ustawy,

2) innej niż wymieniona w pkt 1,

- umarza się nieopłacone składki na te ubezpieczenia za okres od dnia 1 stycznia 1999r. do dnia 28 lutego 2009r. oraz należne od nich odsetki za zwłokę, opłaty prolongacyjne, koszty upomnienia, opłaty dodatkowe, a także koszty egzekucyjne naliczone przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego. W myśl art. 1 ust. 6 umorzenie należności, o których mowa w ust. 1 skutkuje również umorzeniem nieopłaconych składek na ubezpieczenie zdrowotne i na Fundusz Pracy za ten sam okres oraz należnych od nich, za ten sam okres, odsetek za zwłokę oraz innych opłat, określonych w ust. 1.

Przepis art. 1 ust. 13 ustawy abolicyjnej stanowi natomiast, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydaje decyzję o:

1) umorzeniu należności, o których mowa w ust. 1 i 6 - po spełnieniu warunku, o którym mowa w ust. 10, z uwzględnieniem ust. 7, 11 i 12, lub

2) odmowie umorzenia należności, o których mowa w ust. 1 i 6 - w przypadku niespełnienia warunku, o którym mowa w ust. 10, z uwzględnieniem ust. 7, 11 i 12.

Warunkiem umorzenia należności, o których mowa w ust. 1 i 6 - jak stanowi ust. 10 omawianego przepisu - jest nieposiadanie na dzień wydania decyzji, o której mowa w ust. 13 pkt 1, niepodlegających umorzeniu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych oraz na Fundusz Emerytur Pomostowych za okres od dnia 1 stycznia 1999r., do opłacenia których zobowiązana jest osoba prowadząca pozarolniczą działalność lub płatnik

składek, o którym mowa w ust. 2, oraz należnych od tych składek odsetek za zwłokę, opłat prolongacyjnych, kosztów upomnienia, opłat dodatkowych, a także kosztów egzekucyjnych naliczonych przez dyrektora oddziału Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, naczelnika urzędu skarbowego lub komornika sądowego (art. 1 ust. 10). Niepodlegające umorzeniu należności, o których mowa w ust. 10, podlegają spłacie w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji, o której mowa w ust. 8 (art. 1 ust. 11). W przypadku, gdy w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji, o której mowa w ust. 8, niepodlegające umorzeniu należności, z wyłączeniem składek finansowanych przez ubezpieczonych niebędących płatnikami składek, zostaną rozłożone na raty albo zostanie odroczony termin ich płatności, warunek, o którym mowa w ust. 10, uważa się za spełniony po ich opłaceniu (art. 1 ust. 12).

Jak wynika z powyższego, ustawa abolicyjna wyraźnie przewiduje dwa postępowania prowadzone przez ZUS, które kończą się wydaniem merytorycznej decyzji, a mianowicie postępowanie w sprawie określenia warunków umorzenia należności oraz postępowanie

w sprawie umorzenia należności. Organ rentowy wydaje decyzję o umorzeniu, jeśli w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji, o której mowa w art. 1 ust. 8, nastąpi spłata niepodlegających umorzeniu należności, bądź - w przypadku, gdy należności te zostaną rozłożone na raty albo zostanie odroczony termin ich płatności - po ich opłaceniu. Z kolei decyzję o odmowie umorzenia należności organ rentowy wydaje, jeśli w terminie 12 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji, o której mowa w art. 1 ust. 8 niepodlegające umorzeniu należności, o których mowa w ust. 10 nie zostaną spłacone albo - w przypadku, gdy niepodlegające umorzeniu należności, z wyłączeniem składek finansowanych przez ubezpieczonych niebędących płatnikami składek, zostaną rozłożone na raty albo zostanie odroczony termin ich płatności - nie zostaną opłacone zgodnie z ustalonymi warunkami (wyrok Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 19 maja 2016r., VI U 291/16;

wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 10 grudnia 2014r., III AUa 671/14, LEX nr 1621046). W wyroku z dnia 4 października 2018r. (III UK 150/17, LEX nr 2561634) Sąd Najwyższy wskazał, że dla przesunięcia terminu spłaty należności niepodlegających umorzeniu konieczne jest rozłożenie tych należności na raty albo odroczenie terminu płatności.

Zgodnie z art. 1 ust. 12 ustawy abolicyjnej, w takiej sytuacji warunek nieposiadania na dzień wydania decyzji niepodlegających umorzeniu składek na ubezpieczenie społeczne jest spełniony „po ich opłaceniu”. Zwrot „po ich opłaceniu”, dotyczący należności opisanych

w art. 1 ust. 12 ustawy abolicyjnej, należy odnosić do zdarzeń, jakimi są „rozłożenie na raty” oraz „odroczenie terminu płatności”. Sąd Najwyższy podkreślił, że zwrot „po ich opłaceniu” w zestawieniu z rozłożeniem na raty należy rozumieć w taki sposób, że opłacenie rat powinno nastąpić w sposób przewidziany w stosownej umowie między organem rentowym a płatnikiem składek.

Uwzględniając wskazane regulacje, Sąd ocenił, że w rozpatrywanej sprawie stanowisko organu rentowego odpowiada prawu. Na wniosek H. P., decyzją z dnia 21 grudnia 2016r. ZUS (...) Oddział w W. określił należności podlegające umorzeniu oraz warunki, jakie odwołujący musiał spełnić, aby do umorzenia tych należności doszło. W terminie wcześniejszym, między odwołującym a organem rentowym została zawarta umowa o udzielenie ulgi w formie układu ratalnego. Dodatkowo, również w wyniku wniosku odwołującego, na podstawie aneksów nr (...) strony dokonały zmiany warunków zawartej umowy, polegającej w szczególności na zmianie harmonogramu terminu płatności kolejnych rat i w efekcie na wydłużeniu czasu spłaty zadłużenia. Odwołujący nie dotrzymał jednak ustalonych warunków i do daty, którą ustalono w aneksie nr (...) nie dokonał spłaty zadłużenia. Faktu tego nie kwestionował, a nawet potwierdził w odwołaniu, powołując jedynie okoliczności, które go usprawiedliwiały. W takiej sytuacji organ rentowy miał podstawę do rozwiązania niezrealizowanej umowy. Zgodnie z § 7 ust. 1 pkt 1 lit. a tej umowy, jej rozwiązanie następuje w przypadku, gdy dłużnik nie opłacił rat wynikających z harmonogramu spłaty lub opłacił raty po terminie lub w częściowej wysokości oraz gdy dłużnik nie opłacił należności objętych umową w terminie płatności ostatniej raty, wynikającym z harmonogramu spłaty. Dalej, § 7 ust. 2 ww. umowy wskazuje, że w sytuacji wystąpienia powyższych okoliczności rozwiązanie umowy następuje z dniem następującym po dniu, w którym nastąpiła jedna z wymienionych przesłanek.

W świetle powyższego rozwiązanie umowy nr (...) między stronami – zgodnie z powołanymi zapisami - nastąpiło 21 września 2018r., czyli w dniu następnym po terminie płatności ostatniej raty, który został ustalony w harmonogramie spłaty. Według stanu na wskazaną datę, na koncie odwołującego w dalszym ciągu figurowały należności niepodlegające umorzeniu, które powinny być uregulowane jako warunek konieczny do umorzenia należności zgodnie z decyzją z dnia 21 grudnia 2016 roku. Odwołujący bowiem nie wywiązał się z warunków układu ratalnego, gdyż w dacie, do której powinien był opłacić ostatnią ratę, nie zrobił tego i posiadał wciąż zadłużenie z tytułu składek, które nie podlegały umorzeniu. To z kolei zasadnie skutkowało wydaniem przez organ rentowy zaskarżonej decyzji odmawiającej umorzenia należności z tytułu składek.

Sąd Okręgowy miał również na względzie, że H. P. nie złożył we właściwym czasie wniosku o zmianę warunków spłaty zadłużenia objętego układem. Aneks nr (...) zawierał postanowienie przewidujące możliwość wystąpienia z uzasadnionym wnioskiem o zmianę warunków spłaty zadłużenia objętego ostatnią ratą, przed upływem terminu płatności ostatniej raty. Taki wniosek – jak wynika z wyjaśnień organu rentowego zawartych w odpowiedzi na odwołanie, których odwołujący nie zakwestionował – został złożony przez H. P. dopiero w dniu 11 grudnia 2018r., a zatem po przekroczeniu terminu płatności ostatniej raty, który, jak wspomniano wyżej, upłynął w dniu 20 września 2018r. Co prawda, wyjaśniając powody opóźnienia, odwołujący wskazał, że nie zgłosił się w odpowiednim czasie do ZUS o przedłużenie układu ratalnego z powodu choroby, jednakże okoliczność ta w świetle treści umowy podpisanej przez strony sporu pozostaje bez znaczenia. Ponadto, w przedmiotowej sprawie rolą Sądu jest ocena decyzji odmawiającej umorzenia należności z tytułu składek w kontekście regulacji zawartych w ustawie abolicyjnej, a nie ocena ustaleń stron odnośnie układu ratalnego. Stosownie do treści art. 29 ust. 1a ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jedn.: Dz. U. z 2019r. poz. 300), odroczenie terminu płatności należności z tytułu składek oraz rozłożenie na raty następuje w formie umowy. Umowa taka zawierana jest pomiędzy organem rentowym a płatnikiem składek i wyłączona jest spod kontroli sądu. Sąd ubezpieczeń społecznych kontroluje jedynie decyzje wydane przez ZUS, od których wniesiono odwołanie. W przedmiotowej sprawie odwołanie dotyczy decyzji odmawiającej umorzenia należności z tytułu składek i tylko tę decyzję i spełnienie warunków koniecznych do tego, by takie umorzenie nastąpiło, Sąd oceniał. Nie miał natomiast podstaw do uwzględnienia wniosku odwołującego o przywrócenie poprzedniego układu ratalnego. W tym miejscu warto wskazać na pogląd wyrażony przez Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyroku z dnia 10 stycznia 2018r. (III AUa 1414/16, LEX nr 2455093), w którym wskazano, że ustawa abolicyjna, będąca regulacją epizodyczną, skierowana była głównie do osób, które w latach 1999-2009 popadły w spiralę zadłużenia, uniemożliwiającą im spłatę zobowiązań składkowych. Z jednej strony stworzyła ona warunki do wyjścia dłużników z trudnej sytuacji, w jakiej się znaleźli wskutek posiadania zadłużenia, cały czas powiększającego się o zobowiązania akcesoryjne, z drugiej zaś strony, odbyło się to kosztem rezygnacji ze składek należnych z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej, co ma wpływ na wysokość świadczeń z ubezpieczenia społecznego, jak również prawo do świadczeń. W praktyce, postępowania na wniosek płatników składek, którzy po wejściu w życie złożyli wnioski o zastosowanie względem nich ustawowej abolicji, a następnie podjęli rzeczywiste działania w celu skorzystania z ustawy, zostały już odlegle zakończone z pozytywnym skutkiem, często związanym z koniecznością pewnych wyrzeczeń po to, aby spłacić w określonym terminie należności niepodlegające umorzeniu. Nie jest uzasadnione uprzywilejowywanie takich płatników, którzy swobodnie potraktowali swój obowiązek w zakresie spłaty zobowiązań, choć informacja o warunkach umorzenia zaległości została im podana i decyzji warunkowej nie kwestionowali, co można odczytać jako zgodę na te warunki. Nie jest możliwe, aby tacy płatnicy uzyskali kolejny termin do spłaty koniecznych zobowiązań, także z perspektywy celu abolicji. Ustawa abolicyjna miała na celu pomoc dłużnikom, ale na ściśle określonych w niej warunkach. Według jej założeń, to na dłużniku-przedsiębiorcy spoczywał ciężar wykazania się należyłą starannością przy wypełnieniu tych warunków, jako koniecznych do skorzystania z dobrodziejstwa abolicji, gdyż ustawodawca nie przewidział możliwości przywrócenia wskazanych w ustawie terminów. Powyższy pogląd – który Sąd Okręgowy podziela – powoduje, że okres 12 miesięcy przewidziany w ustawie jest terminem prawa materialnego, który charakteryzuje się dużym rygorem prawnym przejawiającym się w tym, że niepodjęcie określonej czynności przez uprawniony podmiot w czasie wyznaczonym tym terminem, powoduje definitywne wygaśnięcie przysługującego podmiotowi prawa do tej czynności. Zachowanie terminu jest zatem jedną z przesłanek – poza wymienionymi w art. 1 ustawy abolicyjnej – istnienia uprawnienia do umorzenia

należności (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 6 lutego 2019r., III AUa 666/18). Ustawodawca nie przewidział natomiast żadnego sposobu jego przywrócenia. Jediną formą prolongaty terminu, w którym dłużnik organu rentowego może zrealizować warunki umorzenia należności z tytułu składek, jest zawarcie układu ratalnego w formie umowy przewidzianej w art. 1 ust. 8 ww. ustawy, a także ewentualna – jeśli umowa to przewiduje – zmiana warunków tej umowy w zakresie harmonogramu spłaty. W przedmiotowej sprawie odwołujący z takiej możliwości w odpowiednim terminie nie skorzystał, a Sąd nie jest uprawniony ani zobowiązany do tego, by badać z jakich powodów to nastąpiło oraz czy układ ratalny powinien być przywrócony.

W związku z powyższym odwołanie H. P. zostało ocenione jako bezzasadne. Odwołujący nie dochował terminów przewidzianych w zawartej z organem rentowym umowie nr (...) o rozłożeniu na raty należności z tytułu składek i nie zrealizował w pełni obowiązującego go układu ratalnego, a ponadto nie wniósł w stosownym czasie o zmianę warunków spłaty zadłużenia objętego ostatnią ratą. Wobec powyższego w decyzji z dnia 26 lutego 2019r., nr (...) -70/OU, organ rentowy prawidłowo odmówił umorzenia należności z tytułu składek. Mając powyższe na uwadze, na podstawie powołanych przepisów oraz art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., odwołanie podlegało oddaleniu.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć (...)